

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 39. Societas sedem apud Guaicuræos ponit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

ter spem Dux Barbarorum populares suos à violentia arcuit, & postquam exploratum est nullas detegi Hispanorum insidias, in comitatum induxit. Obstabat egregiis principiis inscitia linguæ: nam per interpretem Indum obscura per se nostræ Religionis rudimenta obtusissimis ingeniis explanare difficile erat; quare diu noctuque calamo excipiebant interpretis verba, ut facilius memoriæ commendarent. Quæ res suspicionem prodicionis movit, tanquam si Patres situm terrarum, vires ac anima, modumque invadendi, Hispanos per has litteras docere vellent. De his itaque maçtandis iterum egere; patraffentque scelus, ni Rochus Gonsalvius è charta recitasset Guaicuræorum linguâ prima nostræ Fidei documenta; quæ adeò placuere Barbaris, novitate attonitis, ut Dux casam ex storeis erigi Socii juberet, seque Religioni Christianæ arcumque conciliatum ostenderet. Nec parum juvit ad auctoritatem Rochi Gonsalvii Barbaris nota nobilitas, quem primum Magistratum inter Ecclesiasticos nuper gessisse non ignorabant. Igitur alterâ occasione, auctoritate tanti viri refrænati, violentas manus ab eo abstinerunt.

MENSE integro in conciliandis Barbaris posito, de condendo fixo stabilique Oppido actum est; nam satis apparebat gentem vagam nec regi posse, nec instrui. In quam rem Barbari, ut sunt ad novitatem alacres, non difficulter concessere. Quin ipse Dux fide publicâ cum Rocho Gonsalvio in urbem se conferens, immenso gaudio Didacum Torres Provinciale, expeditionis authorem, falso necis illatæ Sociis rumore perterritum, affecit, inque eam sententiam traxit, ut nullo Hispanorum comitatu secum ad designatum oppidi locum pergeret. Eò igitur Provincialis, in corio concavo flumina transmittens, & per paludosa loca Guaicuræorum humeris delatus, confidentiâ munificentiaque eorum animos ita Societati devinxit, ut post ejus discessum, ex vagis sedibus, in speciem mansuri oppidi, storeas suas multiplici sedulitate Barbari erigerent. Inter quos uterque Socius toto anno tam multis tamque variis distenti sunt curis, ut eorum in laboribus patientia pœnè fidem excedat. Vistus; si venenosa animalia excipias, nihil à Barbaro differbat. Domus ex storea & luto vix quincubitalis, culicum diu noctuque pertinax infestatio; aër in paludoso solo pestilens, aquæ dulcis inopiâ, tygridum viperarumque frequentia. Accedebat inexplicabilis fœtor, quem ex anctis putridâ piscium pinguedine corporibus exhalabant. Sed intolerabilior in vitiis inveteratio erat pertinaciter pristinas furias redintegrantium. Noctes horrificabant ebriorum ululatus intercalari silentio horribiles. Dies fœdabant ceremoniarum infernarum & propatulæ Veneris spectacula. Inter quas spinas castum par apum sub storea luto illita (nam alia domus non erat) tanquam sub alveari elaborabat per preces & stûdia linguæ mel generosæ prohibitatis. Donec, improbo labore, paucula Guaicuræorum verba tertiant. Tum demum frequentem concionem cogere, ad remota loca pergere, latebras excutere, parvulos instruere, Barbaros mores carpere, Christianos laudare; quod per verba nequibant, gestibus & vultu facere; omnes denique Apostolicorum virorum partes pro linguæ modulo implere. Sed surdis plerumque canebatur, obfirmatis contra sanam doctrinam animis. Relatum tamen aliquod operæ pretium, Ducis filiâ ac infantibus plurimis ante mortem expiatis: obtentumque ne vellent impostero mortuorum inferias, pro more gentis, maçtatione carorum celebrare. Grassata deinde pestis æquè corporibus noxia ac animis utilis fuit: nam Socii rati facilius animos conciliari posse, si corporibus inservirent, in omnem partem diu noctuque se versabant. Chirurgorum penuriam ipsi per se supplebant: lignatum aquatumque ibant, venam laxabant, cibos ori ingerebant, suis lodicibus ulcerosos involvebant: iisdemque lodicibus sanie infectis Griffius ipse uti deinde non abhorruit. Tantâ quorundam ægrorum approbatione atque exempli efficaciâ, ut quinquaginta adulta capita ante mortem Baptisum admiserint. Atque hi sunt primi labores; & quasi tentamenta Martyrii Rochi Gonsalvii, in tyrociniò ostendentis qualia facinora veteranus miles aliquando editurus esset. Fama est, tanquam certæ rei, in

Ambo in comitatum admissi sunt.

CAPUT XXXIX.
Societas sedem apud Guaicuræos ponit.

Didacus Torres Guaicuræos adit.

Sociorum labores.

Guaicuræorum debacchantiones.

Socii Barbaros docent.

Exiguo fructu.

Postu.

Rochus Gonsalvius & Griffius laudantur.

Vincentii

Vincentii Griffii jugulum Guaicūrēos per furorem involasse, & in procul-
 catum cultros jam aptasse: sed quia tantam rem in authenticis litteris non
 reperio, in medio relinquo. Cæterum, de Guaicūrais & reliquis Barbaris,
 qui nec serunt, nec fixam sedem habent, sic existimatum velim, eos esse
 plerumque pervicaces, & minus aptos ad Fidem capeffendam retinendamve,
 ut suis temporibus in comperto erit.

